

РЕШЕНИЕ

№ 2361

гр. София, 06.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав,
в публично заседание на 21.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **1120** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на Д. М. Н. чрез адвокат Б. К. срещу Решение № 1040-21-18/11.01.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което по пункт 1. е отхвърлена жалба вх. № 1012-21-1709/23.12.2022г. от Д. М. Н. срещу Разпореждане № РВ-3-21-00964249 от 26.07.2021г. на длъжностното лице по чл.114, ал.3 от КСО, като неоснователна и по пункт 2. е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01195407 от 26.09.2022г. на длъжностното лице по чл.114, ал.3 от КСО. В жалбата излага съображения за незаконосъобразност на постановеното решение. Жалбоподателят твърди, че в обжалваният административен акт липсва обсъждане на наведените от него съображения в първоначално депозираната жалба пред органа. Излага доводи, че има право на парично обезпечение по реда на чл. 50, ал. 6 от КСО, като този отпуск е самостоятелно право на бащата, което се упражнява независимо от това дали майката е работоспособна или не. Счита, че е действал добросъвестно съгласно чл. 114, ал. 2 от КСО и в тази връзка законът изрично регламентира, че добросъвестно получените суми от осигурителни плащания не подлежат на връщане. Твърди, че независимо, че е получил обезщетението накуп, а не с две отделни плащания поради броя на двете осигурителни правоотношения, то е получено правомерно. В тази връзка задължението за коректно и своевременно подаване на данните по чл. 5, ал. 4 от КСО за осигурените лица е върху осигурителя и преди изплащането на исканото за

възстановяване обезщетение, задължение на органа по общественно осигуряване е било да установи всички факти и обстоятелства относно наличие на основание за осигурително плащане. Моли за отмяна на оспореното решение, а в условията на евентуалност да бъде преизчислено.

В съдебно заседание, жалбоподателят чрез процесуален представител адв. К. поддържа жалбата по изложените в нея съображения. Моли за присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът- ТП на НОИ С. град, чрез процесуален представител юрк. Б. оспорва жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка: В ТП на НОИ - С. град е представено от осигурителя „ТМ - Ауто“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] за Д. М. Н. Заявление-декларация по чл. 50, ал. 6 от КСО за изплащане на парично обезщетение при раждане на дете и при осиновяване на дете до 5 годишна възраст до 15 календарни дни с данни относно правото на парично обезщетение. Периодът по заявлението - декларация за изплащане на обезщетението по чл.50, ал.6 от КСО е от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл.

При извършената проверка в Информационната система на НОИ - Справка за приети документи, изчислени и/или изплатени обезщетения и помощи от ДОО, се е установило, че на жалбоподателя за процесния период от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. е отпуснато и изплатено обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО в размер на 945.92 лв. Констатирано е също, че същевременно от осигурителя „Картрейд КО“ ЕООД по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за Д. М. Н. са подадени данни с вписани за м.02.2018г. - 20 дни с осигурителни вноски, без дни във временна неработоспособност.

В Търговския регистър и информационната система на НОИ Д. М. Н. е вписан като едноличен собственик и управител на „Картрейд КО“ ЕООД за периода от 24.10.2013г. до 24.01.2019г. Жалбоподателят е декларирал начало на осигуряване, считано от 05.01.2018г. за фонд „Пенсии” и фонд „ОЗМ” – 18.3% чрез този осигурител, като не е имало данни за прекратяване на дейността. Подавани са и редовни данни по чл. 5, ал. 4 от КСО чрез осигурителя „Картрейд КО“ ЕООД, считано от 05.01.2018г. до 23.01.2019г. вкл., като за м.02.2018г. са подадени данни по чл. 5, ал. 4 от КСО за пълен отработен месец, без дни с парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО.

В хода на административното производство, с оглед цялостното изясняване на фактическата обстановка, административният орган е извършил допълнителна проверка в информационната система за жалбоподателя, при която е констатирано, че осигурителят „Картрейд КО“ ЕООД не е подал удостоверение – приложение № 10 за лицето Д. М. Н. с право на изплащане на парично обезщетение за периода от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл.

Издадено е Разпореждане № РВ-3-21-01195407/26.09.2022г. от длъжностното лице по реда на чл. 114, ал. 3 от КСО, с което е разпоредено жалбоподателят да възстанови недобросъвестно получено парично обезщетение поради раждане на дете до 15 календарни дни за периода от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл. Органът е приел, че събраните доказателства, съдържащи се в проверените документи и извършената проверка в информационната система на НОИ водят до основателния извод, че на жалбоподателя неоснователно е изплатено парично обезщетение при раждане (осиновяване) на дете в размера, определен по реда на чл. 49 от КСО, за срок до 15

календарни дни, за периода на отпуска по чл. 163, ал. 8 и 9 от Кодекса на труда, от 07.02.2018г. до 21.02.2018г.(вкл.) в „ТМ - Ауто“ ЕООД на 100% в размер на 945.92 лв. вместо пропорционалната част – 50% на паричното обезщетение в размер на 472.96 лв. поради това, че същият не е подал удостоверение – приложение № 10, в качеството си на самоосигуряващо се лице, а за периода от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл., е получил възнаграждение от „Картрейд КО“ ЕООД, което е основание за осигуряване за общо заболяване и майчинство.

Срещу разпореждането е подадена жалба вх. № 1012-21-1709/23.12.2022г., която е отхвърлена с оспореното Решение № 1040-21-18/11.01.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. – град.

В хода на съдебно производство са приети като доказателства представените с жалбата и административната преписка писмени документи, както и допълнително ангажираните от страните.

От установената фактическа обстановка Административен съд София-град, 55 –ти състав направи следните правни изводи:

Видно от данните по делото оспореното Решение № 1040-21-18 от 11.01.2023г. на директора на ТП на НОИ – С. град е връчено на адв. Б. К. на 17.01.2023г., видно от известие за доставяне (л.12), а жалбата срещу него е подадена пред административния орган на 31.01.2023г. и депозирана на 03.02.2023г. в АССГ, поради което е подадена в срока по чл. 118, ал.1 КСО, от легитимирано лице и срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

В настоящето производство и съгласно чл.168, ал.1 вр. чл.146 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт,като прецени дали е издаден от компетентен орган и при спазване на установената форма, спазени ли са процесуалните и материалноправни разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта на закона.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С. град - чл. 117, ал. 1 от КСО. Съгласно чл. 117, ал.1, т. 2, б. „д” от КСО пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за възстановяване на неоснователно получени суми по държавното обществено осигуряване. По реда на чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Административният акт е мотивиран, в хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Извършването на проверка по разходите на ДОО по реда на чл.108 от КСО касае контрол по спазването от осигурителите на нормативните актове по ДОО във връзка с дейността, възложена на НОИ, включително коректността на подаваните от осигурителя данни в Регистъра на осигурените лица, въз основа на които се отпускат и изчисляват паричните обезщетения. Всички документи във връзка с извършване на дейност от осигурителя, възникването на трудово правоотношение, респ. на осигурително правоотношение, начисляване и изплащане на трудови възнаграждения, подаване на данни по чл. 5, ал. 4 от КСО, следва да се съхраняват от осигурителя в качеството му на такъв и във връзка с извършването на проверки от компетентните органи на НАП, НОИ и ИА ГИТ с оглед възложените им от закона дейности.

Относно материалната законосъобразност на оспорения административен акт съдът съобрази следното:

В настоящата хипотеза съдът следва да изследва хипотезата на чл. 50, ал. 6 от КСО, в която законодателят определя, че „осигуреният за общо заболяване и майчинство баща“ има право на парично обезщетение при раждане на дете, в размера, определен по реда на чл. 49, за срок до 15 дни през време на отпуска по чл. 163, ал. 8 КТ, когато отговаря на условията по чл. 48а, т.е. ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск. Съгласно чл. 48а от КСО осигурените лица за общо заболяване и майчинство имат право на парично обезщетение за бременност и раждане вместо трудово възнаграждение, ако имат 12 месеца осигурителен стаж като осигурени за този риск.

Легална дефиниция за понятието „осигурено лице“ е дадена в §. 1, ал. 1, т. 3 от КСО (бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.), според която „осигурено лице“ е физическо лице, което извършва трудова дейност, за която подлежи на задължително осигуряване по чл. 4 и чл. 4а, ал. 1 и за което са внесени или дължими осигурителни вноски; осигуряването на лицето, което е започнало трудова дейност съгласно чл. 10, продължава и през периодите по чл. 9, ал. 2, т. 1-3 и 5 от КСО. Съгласно чл. 10, ал. 1 от КСО осигуряването възниква от деня, в който лицата започват да упражняват трудова дейност по чл. 4 или чл. 4а, ал. 1 и за който са внесени или дължими осигурителни вноски и продължава до прекратяването ѝ.

Следователно, за придобиване на правото на парично обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО законодателят изисква да са изпълнени кумулативно три предпоставки: лицето да е осигурено за риска към датата на настъпването му; да има 12 месеца осигурителен стаж, независимо кога е придобит и да има разрешен отпуск по чл. 163, ал. 8 от КТ.

В случая е установено, че жалбоподателят отговаря на посочените предпоставки, но с чл. 31, ал. 4 от НПОПДОО се регламентира реда за изплащането на обезщетенията като императивно се определя, че паричните обезщетения на лица, които към деня на настъпване на съответния риск са осигурени за общо заболяване по повече от едно правоотношение/основание за осигуряване, се изплащат поотделно по всяко от правоотношенията или за всяко от основанията т.е. тази разпоредба касае само изплащането, но не и реда за изчисляване на размера на среднодневното парично обезщетение, който изисква размерът да се определи от сбора от доходите, за които има подадени данни.

При данни за осигурителен доход от две дружества - „ТМ - Ауто“ ЕООД и „Картрейд КО“ ЕООД, административния орган е имал основание за извършване на проверка. Видно от представените по делото доказателства, правилно и законосъобразно административният орган е достигнал до заключението, че за процесния период жалбоподателят е декларирал начало на осигуряване, считано от 05.01.2018г. за фонд „Пенсии“ и фонд „ОЗМ“ чрез осигурителя „Картрейд КО“ ЕООД и е нямало данни за прекратяване на дейност и осигуряване до момента на проверката. Същият не е подал удостоверение – приложение № 10, в качеството си на самоосигуряващо се лице, и за периода от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл. е получил възнаграждение от „Картрейд КО“ ЕООД. Последните факти се доказват, както от констатациите на контролните органи, изведени на база извършения анализ на предоставената в хода на проверката документация, така и от данните подадени за по реда на чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО.

При това положение и доколкото по делото се установи, че през процесния период за

жалбоподателя са подавани данни от осигурителя „ТМ - Ауто“ ЕООД и осигурителя „Картрейд КО“ ЕООД, паричното обезщетение следва да се изплати поотделно по всяко от правоотношенията.

При наличието на горното, правилно е прието, че Д. М. Н. за периода от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. вкл. има право само на пропорционалната част – 50% на паричното обезщетение поради това, че същият не е подал удостоверение – приложение № 10, в качеството си на самоосигуряващо се лице, като оспореното решение на Директора на ТП на НОИ С. - град и потвърденото с него разпореждане са издадени в съответствие с материалния закон.

Чл. 114, ал. 3 от КСО регламентира, че за възстановяване на сумите по ал. 1 и 2 длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждане, което подлежи на доброволно изпълнение в 14 - дневен срок от връчването му. В тези случаи не се съставя ревизионен акт за начет по чл. 110, ал. 1.

Във връзка с наведените съображения относно добросъвестността на жалбоподателя, в тази насока чл. 114, ал. 2 от КСО въвежда правилото, че добросъвестно получените суми по осигурителни плащания не подлежат на връщане от осигурените лица, с изключение на определени от закона случаи, в които възстановяването им е без лихва до изтичането на срока за доброволно изпълнение. Добросъвестността се предполага до доказване на противното. В случая такива данни не са налице. Недобросъвестността предполага лицето, което е получило осигурително плащане, да е знаело или да е било длъжно да знае за съществуването, респективно за несъществуването, на определени факти от обективната действителност, които са пречка за получаване на съответното осигурително плащане. В конкретната хипотеза Д. М. Н. е получил обезщетение по чл. 50, ал. 6 от КСО в размер на 945.92 лв. от 07.02.2018г. до 21.02.2018г. и същевременно от осигурителя „Картрейд КО“ ЕООД по реда на чл. 5, ал. 4 от КСО за Д. М. Н. за процесния период е получил и трудово възнаграждение.

От всичко изложено следва, че в конкретния случай в административното производство са събрани достатъчно доказателства, от които може да се направи изводът, че са налице материалните предпоставки обосноваващи издаването на оспорения акт, поради което следва да се приеме, че същия е издаден в съответствие с материалните разпоредби на закона. Предвид това, при спазване разпоредбата на чл. 170, ал. 1 от АПК административния орган е доказал обстоятелствата, които налагат потвърждаване на разпореждането, с което на основание чл. 114, ал. 3 от КСО е разпоредено жалбоподателят да възстанови недобросъвестно получено парично обезщетение поради раждане на дете до 15 календарни дни в общ размер от 690.14 лв., от които 472.96 лв. – главница и 217.18 лв. – дължима лихва.

Оспореното решение е в съответствие и с целта на закона и с него не е нарушен принципа за съразмерност по чл. 6 АПК. Административният орган е упражнил правомощията си добросъвестно и справедливо, при което е постигнал целта на закона.

При така изяснената правна и фактическа страна на спора, съдът намира, че Решение № 1040-21-18/11.01.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, са правилни и законосъобразно постановени, а предявената срещу тях жалба следва да бъде

отхвърлена като неоснователна.

С оглед изхода на делото, искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 100 лева съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим съгласно чл.144 от АПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.06г./.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал.2 предложение последно от АПК, Административен съд – София град,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Д. М. Н. срещу Решение № 1040-21-18/11.01.2023г. на Директора на ТП на НОИ С. - град, с което по пункт 1. е отхвърлена жалба вх. № 1012-21-1709/23.12.2022г. от Д. М. Н. срещу Разпореждане № РВ-3-21-00964249 от 26.07.2021г. на длъжностното лице по чл.114, ал.3 от КСО, като неоснователна и по пункт 2. е потвърдено Разпореждане № РВ-3-21-01195407 от 26.09.2022г. на длъжностното лице по чл.114, ал.3 от КСО.

ОСЪЖДА Д. М. Н., ЕГН [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ С. - град сумата в размер на 100 /сто/ лв. представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: